

## Fensø, sommeren 73.

Mit andet Fensø-ophold: (subjektiv beretning om 1 uges ophold, nedskrevet efter bedste evne ca. 14 dage efter hjemkomsten).

Ankomst, søndag aften (en dag senere end de fleste andre i teltet, hvor der boede:

Jytte,	ca. 30 år,	(1 barn hjemme ca. 4 år)	- kunstner - ke.
Guðrúnd,	- 45 -,	2 børn med + 1 plejebarn	- landbruger- ke.
Anné, (Ann)	- 25 -,	børn i kollektivet	- studerende- ko.
Anja,	- 23 -,		- stud. (soc.?) - ko.
Irene,	- 26 -,	ingen børn	- lilleskole- ke.
Méreté,	- 30 -,	1 barn med, ca. 2 år	- psykolog - ke.
Hilma,	- 19 -,	ingen børn	- højskole - ven
Karen-Marie-	24 -,	ingen børn	- sygepl. elev - ?
Marianne	- 26 -,	(dreng hjemme 6 år)	- biologistud. - ko.
Méreté	- 18 -,	ingen børn	- afsl. skole - alene
Inger	- 45 -,	(flere børn hjemme)	- lærer - ke.
Itys præcis	30 -,	1 barn med 6 år (1 b.hj.)	- soc. rådg. - ke.
Marianne	- 35 -,	2 børn med, 2 + 4 år	- sekretar - ke.
Jette	- 32 -,	2 børn med	- fan. vejrl. - ke.

I alt: 14 voksne, 9 børn og en pige på 14 år. ca.

ke. = kernefamilie ko. = kollektiv

Ankomst søndag aften, filmen "Ternerosse" vist, for mig et dejligt gensyn, for børnene stor skuffelse, da ternerosse-titlen var symbolsk ("Ternerosse var et vakkert barn" er en kvindefilm).

Derefter fællesmøde kl. 21,00 (alle teltene, d.v.s. 6 telte, ca. 90 kvinder + de børn der ikke sov).

Praktiske oplysninger, og diskussion om underskud i øl og sodavandskasse, som vel er opstået ved, at voksne i går lørdags ved festen glemte at betale for øl og vin, og vel også fordi nogle af børnene glemte at betale, når de tager en sodavand, samt at nogle større børn, måske har været fristet til at tage penge fra den helt åbne pengeskasse (hvor der lå mange penge) og har snullet for den. Konklusion: Pengeskassen skal forsejles, vekselkasse skal stå i kenteret, samt folk, der var fulde lørdag, skal granske hjernen, og betale hvad de skylder.

Derefter samledes alle med deres teltgrupper, kl. ca. 22,00 satte vi os i køkkenteltet, snakkede løst og fast, bl.a. om hvorfor vi var kommet til Fensø.

Mandag kl. 8, morgensvennætur/morgensnåd. Kl. 10 teltmøde. Søndag formiddag havde alle i teltet fortalt lidt om sig selv, dette måtte gentages for 2 nyankomne, og folk introducerede så hinanden, således at man selv valgte hvem i teltet, man ville fortælle lidt om, og det blev så suppleret af personen selv. De nyankomne måtte fortælle om sig selv. Kl. 12 varm middagsnåd.

Eftermiddag - nogle fra teltet snakkede, andre badede, gik tur, kørte til købmand m.v. Jeg brugte lidt tid til at få min datter, (6 år) til at falde til i lejren, alt var nyt og overvældende, og hun havde de samme kontakt-problemer som de voksne.

Eftermiddagssnakken rundt omkring gik ofte på, hvor svært det var at falde til, samt undren over, hvorfor nogle havde fået så meget ud af at være på Fensø sidste år.

Jeg selv deltog ikke så meget i disse samtaler, da jeg sidste år selv havde været præcis samme usikkerhed/rastløshed igennem. Dog kunne jeg ikke lade være med af og til at blande mig og fortælle om hvad jeg havde gjort af krumspring, for selv at falde til sidste år, jvf. min dagbog, samt sidste års notater.

1 år faldt jeg til fra første dag, og havde ikke et minut til overs, til at føre dagbog, derfor denne efterrationalisering, jeg nu forsøger at nedfælde så præcist som muligt.

Sent på eftermiddagen samledes telt-gruppen omkring en bånd-optager og lyttede til en forelæsning om hekse - en spændende historisk beskrivelse om heksebegrebet fra det 12-århundrede til i dag - men meget intenst og videnskabelig med årstal og navne - så vi måtte høre de 20 minutter 2 gange for at forstå lidt af, hvad der blev sagt.

Når en gruppe på omkring 14 skal samles, tager det lang tid; der er ustanselig en, der lige skal ordne et eller andet. Men har man opnået den afslappede, som de fleste opnår - efter at have været i lejren nogle dage - så er der ingen ventetid, man har hele tiden noget spændende at tale om eller foretage sig (f.eks. orientere sig i lejren - i kontoret - læse opslagstavle - samt duplikere skrivelser - eller fungere socialt i lejren - små praktiske forbedringer, som enhver lejrdeltager selv må føle sig kaldet til at gøre - da lejren ikke ledes af nogen).

Mandag aften - efter fællesmøde - igen telt-diskussion med oplæg fra et af de andre telte (hvert telt skiftedes nemlig til at arrangere fællesmøde - efter nøje planlagt skema - ligesom arbejdsopgaverne (køkkenholdet og renovationsholdet) var telt-opgaver. På en uge havde hvert telt altså sammenlagt ca. 1 arbejdsdag og resten fritid.

Diskussionsoplægget hed ontrent: Hvornår har du det godt og ting lykkes for dig - hvornår har du det dårligt. Hvad tror du, dette hænger sammen med?

Vores teltgruppe satte os over i verkstedsteltet - vi var 15 voksne idet 1 ekstra havde sluttet sig til gruppen. Vi besluttede at tale i rundkreds og alle 15 på 5-10 minutter at beskrive vores dårligdom og hvorfor. Da runden var til ende, blev der en livlig diskussion om samme emne (nogle havde mere på hjertet) samt om tilstedende emner. Vi gik i seng samtidig kl. ca. 1.

Tirsdag kl. 8 - oppe, da vi blev vækket af børnene. Jeg svønnede igen før morgensmaden. Talte meget også under naltiderne - og også med kvinder fra andre telte - enkelte kendte jeg fra sidste år - men det var meget let at snakke med folk, jeg slet ikke kendte. Min datter trivedes fint - og jeg var lykkelig, fordi jeg havde talt hende ned, følte at hun lærte lige så meget som jeg selv.

(Sidste somer var jeg til gengæld lykkelig for, at jeg ikke havde hende ned, ned at være helt alene og uforpligtet. I år oplevede jeg, fordi hun var ned - hvordan jeg var meget mere opmærksom på de andre børn - og lærte fungerede jeg meget mere socialt og hjælpesøt, hvilket igen gav mig en stor oplevelse af barns indbyrdes relationer - jeg ~~blastede~~ lidt praktisk børnepsykologi - og fandt ud af at de var kendsker med samme problemer som vi "voksne".

Forniddags-teltmøde - om politisk holdning - skal rødstrøper være socialistiske eller kan de undgå at blive det? Diskussionen gik højt, selvom nogle fra var lidt for anpassende med deres personlige indstilling og tog sig for meget taletid - især 2 som var af vilt forskellig politisk observans blokerede gruppediskussionen, og flere tænkte at de måtte brydes/dysses ned - men ingen sagde noget for ikke at ødelægge stemningen, som trods alt var god.

Tirsdag eftermiddag - nogle i teltet (ca.3) tog sig af børnene - jeg gik over til en samtale ved kantinsteltet - om rødstrøpebevægelsens strategi - en snak jeg lærte meget af. Norsk rødstrøpe gav oplysninger - stor diskussion om kvindehuset - om det skulle være en institution med praktikanters 8 timers arbejdskraft eller ej (børnepædagog-prakt.+ social prakt.). Jeg syntes først, vi måtte modtage al den praktiske hjælp, vi kunne få men forandrede mening undervejs.

kl.17 tilbage til teltgruppen - kort referat og vi gik over til at tale om, hvad vi skulle arrangere for lejren torsdag aften. Før fællesmødet snakkede i værtshusteltet - fortrinsvis med nogle fra teltet, vi skulle have været på kroen, men det var for sent den dag.

Fællesmødet beskæftigede sig mest med børneproblemer, da lejren i sig selv var meget børne-uenlig. Intet børnetelt med legetøj, papir, maling o.s.v., og de voksne må ikke lave børneaktiviteter - man ville hellere snakke. En frivillig gruppe havde dog beskæftiget sig med børnene samme dag. De fortalte, at det faktisk var gået godt, og børnene havde været søde og spændende at være sammen med.

f.eks. pålagde de 6 telte en børnedag, da mange havde ladet deres børn blive hjemme for selv at få tid til at snakke, og flere følte trang til en uges ferie - fri for børn.

Da ingen meldte sig, opstod der spontant i teltgruppe 2 lyst til at lave børnefællesnode næste formiddag kl. 10, da vi i telt 2 ikke følte børnene som en belastning, måske fordi der kun var 2 børn under 5 år i teltet. Snak om at dele lejren op i telte uden børn og telte ned nedre blev - heldigvis straks nedstemt, enighed om at børnepasning måtte være en frivillig sag.

Det var egentlig meningen, at aftensdiskussionen (oplægget drejede sig om børn) skulle foregå i tværgrupper (altså smågrupper på tværs af telte) men et telt nødte slet ikke op til fællesnodet men holdt fest i kantineteltet, det andet dominerede, godt fungerede telt 2, ønskede at tale videre sammen-fremfor at skulle lære mange nye at kende og tale sig ind på nye - for at en diskussion kunne nå nogle resultater. Andre telte følte sig her nok lidt forrådt - især måske det telt der havde lavet - et iøvrigt meget godt oplæg. Vi gik igen i telt-grupper - men helt åbne - således at vi f.eks. i telt 2 samlede i køkkenet, hvor 4-5 fra andre telte sluttede sig til, hvilket forekom helt naturligt.

Ca. 20 mennesker var samlet i køkkenet kl. 22.30, så snakken kunne begynde. Ret diffus diskussion - da nogle få hele tiden tog ordet til irritation for andre, der nægtede at fungere i gruppen på de premisser, at den der hurtigst og råber højest får mest at sige.

Snak om børns fantasi - hvor langt tør vi gå, snak om børn og dødsbegrebet samt børn og seksualitet. Lidt ideer til hvad man i lejren kunne lave med børnene, og hvordan det skulle organiseres (f.eks. navnesedler på de små). Ind imellem megen udenomssnak - mest enkelte gruppedeltageres personlige konflikter eller interesser - der skulle plejes.

Da klokken var over 24 faldt folk efterhånden fra, og den tilbageblevne gruppe på ca. 10 ville nu købe vin - man ville godt lave en aften ud af det. Vi blev lettere berusede og snakkede i smågrupper på 2-3; snakken gik livligt. Kl. 5 om morgenen gik de sidste 2 i seng.

Onsdag op kl. 8 - det sædvanlige ritual så tømmernøddene og brannerten kunne fordampe (NB det var langt fra alle i teltet, der var med på morgenbadet). Travlhed fordi børnefællesnodet skulle forberedes lidt - jeg ville f.eks. gerne snakke med en gruppe børn på båndoptager.

Det var ikke telt 2, der lavede børnefællesnode - vi var ca. 5 fra teltet - og alle voksne, der havde lyst til at være med, var meget velkomne. Der kom mange voksne - dog mest de, der havde mindre børn, som ikke turde være uden deres mor.

Vi startede med at fortælle børnene, hvorfor vi lavede fællesnode og opfordrede frekt børnene til at kræve lignende fællesnode, såfremt de syntes, det var sjovt. Derefter fælles-legede som: Bro-bro-brille, Bjørnen sover (jeg kan ikke huske flere), store og små og voksne legede og sang med - undtagen de større drenge (6-8 år som ikke ville være med til det børnepjat), men de spolerede dog på ingen måde legen.

Derefter deltes vi i smågrupper - nogle gik til stranden - andre ? - og en lille gruppe på 5 børn samlede i det frie omkring en båndoptager. Børnene kunne lide at snakke, men jeg var for ensig for at få samtalen i gang og kom derfor selv til at sige for meget. Nogle sjove episoder og bemærkninger kom dog ind på båndet - men børnene var meget nysgerrige for at høre sig selv snakke ud af en højtaler, så snakken varede kun ca. 20 min.

Det var så spændende og vellykket at have med børnene at gøre, at vi ville tage succes op om eftermiddagen. Vejret var varmt - strålende solskin - de fleste var nøgne - så vi arrangerede om eftermiddagen på teltplassen kropsmaling. De flotteste farver (blå, rød, grøn og gul) blandet med sæbevand blev stillet frem, og børnene fik straks i gang med at smøre sig ind. Vi voksne fik blod på tanden - det var så flot - vi ville også males, og børnene fik lov til at hjælpe os. (For mit vedkommende en stor lettelse, da jeg selv - med alle mine frustrationer - ville have meget svært ved at male mig selv).

Da alle var dekoreret, legede vi igen sanglege: Sang vi rundt om en eneberbusk (en sang der iøvrigt er velegnet til en parodi) og Bro-Bro-Brille endnu en gang. Vi foreslog at gøre det samme med

Efter aftensmaden blev turen til kroen gennemført, der drak vi en enkelt øl, inden vi hastede tilbage til fællesnøde. Ca. halvdelen af telt 2 tog ned på kroen + 2 fra andre telte (jeg bemærker dette for at pointere, at der ikke var tale om klikeadnelse).

Fællesnødet forløb normalt. Vi refererede hvor inspirerende det havde været at have med børnene at gøre og opfordrede kraftigt andre til at følge succesen op.

Efter fællesnødet - tværgrupper - et debatoplæg med ca. 10 emner, så man selv kunne bestemme, hvad man havde lyst til at snakke om. Jeg valgte straks seksualitet - et emne jeg aldrig havde diskuteret, bl.a. fordi den kvindegruppe, jeg holdt møde med de sidste 2 år, ikke er særlig åbne overfor hinanden, hvilket bl.a. hænger sammen med, at vi kender hinandens mænd - selvom det jo ikke er mændene men os selv, vi taler om.

Vi sanledes i et af køkkenteltene. Snakken var straks i gang - den var spændende, men jeg syntes, jeg personligt manglede forståelse (hvad de andre sikkert også har følt) følte at mange i gruppen krøb udenom - ikke turde eller kunne være ærlige - og jeg ville egentlig hellere have talt med teltgruppen. Da diskussionen var forbi kl. ca. 1, var jeg irriteret (overtret) og nærmest lidt deprimeret.

Alligevel opdagede jeg 1-2 dage efter, at den snak virkelig havde ført noget med sig. Det at jeg selv havde turdet formulere en lille snule af de "ubehagelige" emner som f.eks. Jalousi, havde givet mig lidt mere hold over begreberne - og en lille styrke. Jeg syntes ikke længere, jeg var nær så meget i jalousiens vold som tidligere. Da jeg efter den tværgruppe-diskussion ikke havde lyst til at gå i seng, gik jeg ned til bålet, drak et par øl, fik en meget rar snak med en gammel skolekammerat og dennes bekendte. Det lettede og jeg vaklede halvfuld i seng kl. ca. 4.

Torsdag: Tidlig op - kl.8 - noget nat efter de sidste dages mangel på søvn, som dog snart fortog sig. Los snak om formiddagen også med folk fra andre telte, bl.a. en længere wc-snak med en pige fra sex-tværgroupe-drøftelsen i går - hvor den enerverende aften faldt lidt på plads i "hjernebåsen".

Telt-gruppen måtte nu finde ud af, hvad vi skulle beslutte os til af arrangement efter fællesnødet (det var vores aften). Vi havde tidligere talt om at lave fest indledt af f.eks. en sketch. Vi blev enige om først at lave et børnevenligt bål med snobrød og pølser, og de praktiske ting arrangeredes (bestilling af pølser, indsamling af brønde til bål, snobrødspinde til eget telt samt informering til de andre lejr-deltagere). Desværre var jeg selv i 1½ time optaget af, at telefonen i lejren var i uorden. Jeg måtte ringe til centralenfejlkontor og flere andre - enerverende tidsspilde, som kunne have været undgået, hvis der stod ordentlig besked om forretningsgangen ved selve telefonen. Jeg var træt og i dårligt humør efter mange enerverende telefonsamtaler (heriblandt også et forgæves forsøg på at komme til at tale med en chef i legetøjsafdelingen i Daells Varehus vedr. en reklamation. Jeg blev affærdiget af telefondamerne, hvilket jeg blev uforholdsmæssigt rasende og skuffet over). Jeg kom til at græde af raseri, og fik straks af en teltkammerat serveret en øl, hvorefter jeg lagde mig til at sove ca. 2 timer, mens resten af teltkammeraterne ordnede alt praktisk til aftenen.

Kl. ca.16 sanledes vi for at finde ud af, hvad vi skulle lave af underholdning. En foreslog, at vi lavede et bryllup - en id alle var ned på - og straks tog den ene gode ide den anden. Resultatet blev, at hele vores gruppe skulle nedvirke som brud/brudgom, forældre/sviger forældrepar, en søster til brudgommen (hun var rødstrømpe), en bedstenor, en fotograf, 2 servitricer og 1 familiemedlem (5 af os skulle holde tale). De fem andre telte skulle repræsentere mindst 1 par, holde en tale og medbringe en gave.

Det var meningen, at brylluppet skulle holdes så sent, at børnene var lagt i seng. Men denne bryllupsinvitation, frembød nærmest panik i lejren, folk begyndte at klæde sig ud (hvilket vi slet ikke havde forestillet os), men vi fulgte trop. Halvdelen af bryllupsgæsterne var mænd, der næsten ikke var til at skelne fra biologiske mænd, selvom det var nogle rædselsfulde typer vi kom til at ligne. Børnene blev naturligvis også gejlet op, så vi kunne ikke forlange, at de skulle gå i seng.

Brylluppet forløb godt, selv om der var en larm, så nogle af talerne næsten blev overdøvet, det var især børnene der støjede samt de ustyrlige bryllupsgæster. Brylluppet varede ca. 3 kvarter, og derefter skulle der være fest.

Stor fiasko, i al travlheden havde vi ikke nået at afprøve båndoptageren, det varede næsten 1 time, før vi fik den korrekt tilsluttet højtaleranlægget, og halvdelen af lejren var gået, før festen kom i gang. Nogle havde sat sig til at spille selv, andre ville hellere danse efter Janis Joplin m.v.

Musikken drøede, og den vilde dans kom i gang. Jeg selv gav den hele armen, med både dans og trommer, det var en vidunderlig ekstatiske oplevelse, noget jeg aldrig havde prøvet før. Jeg har siden spekuleret lidt over, om det virker hæmmende på nogen, at andre gir den los. Vi dansede til langt ud på natten.

#### Fredag:

Afslappet dagen-derpå snak om formiddagen, vi hørte bandet, som var optaget under brylluppet. Dase-snakke/snakke-dase indtil frokost. Om eftermiddagen hørte vi bånd (kvinder på vartshus + en samtale mellem Ulla Dahlerup, Hennøxing Fonsmark og Ribbjerg, en radioudsendelse). Det var mit indtryk, at der var sket meget med os alle efter 5 dage i lejren, samt efter vores ret så vellykkede fællesarrangement (brylluppet), vi følte en kærlighed til hinanden, der lå en afslappethed over os, og vi kunne sagtens have brugt 1 uge mere sammen, der var så mange ting vi ikke havde nået.

Noget af eftermiddagssnakken blev optaget på bånd, kl. 19 vist 3 film, en med tit Jensen og 2 om kvinder i Vietnam. Disse 3 film blev vist på et psykologisk meget rigtigt tidspunkt, vi var så åbne og modtagelige (eller jeg var), tærene løb, det var så rigtigt og smukt det der blev vist om vietnamkvinderne, og Tit Jensen-filmen, som vi så først, var en pragtfuld, klog og varm dame.

Et telt havde lavet lejr-avis, bl.a. med alle lejr-deltagernes navne. Kl. 21 fællesmøde, som indledes med sang, vi sang ca. 3 kvarter, hvoraf 20 min. er optaget på bånd, jeg følte at den sang og musik vi lavede, var meget smuk og oprigtig.

Derefter gik vi over til fællesmøde-drøftelser (praktisk onkring hjemtransport m.v.) og derefter en lang snak om børneproblemerne, som mange i lejren havde følt sig tyngtet og besværet af, lejren var børneuenvenlig m.v. Emnet var debateret før, og måske derfor blev diskussionen meget intens og givtig. Fuldstændig stilhed når en sagde noget, få tog ordet flere gange, alle kunne komme til orde, og der blev bygget videre på det der var blevet sagt, det var ikke snak i øst og vest. Jeg følte en indre jubel, følte det var et prima fællesmøde, og i modsætning til de tidligere børnedrøftelser, var det helt afslappet og roligt.

Hele snakken er i øvrigt optaget på bånd, til evt. brug for de kvinder der påtager sig at arrangere næste Fomo-lejr.

Efter fællesmødet igen sang og egen musik, nogle satte båndoptageren igang for at danse, og vi festede endnu en aften.

Næste dag afrejse, de fleste kunne vist godt have ønsket sig endnu en uge med samme teltgruppe, nu vi lige havde snakket os ind på hinanden, følt os frie overfor hinanden og var kommet til at holde af hinanden, skulle vi skilles.

Det blev en smuk afsked, med mange følelser og megen forstaaelse.

Jeg blev en dag længere, så det nye hold kom, en sølsom og spændende oplevelse. Vi "gamle" holdt os meget i baggrunden, vi var ligesom et helt andet sted, og vidste lidt om hvilke dejlige oplevelser, der ventede de nye. Vi ville ikke påvirke situationen, for ikke at foregribe begivenhedernes gang.

(Lørdag aften ankomstfest for det nye hold, de fleste havde vist aldrig været på Feme før eller haft noget videre med kvindesagen at gøre).

Tillegnet min teltgruppe, som lærte mig så meget.

Søsterlig hilsen Itys

#### Hvad jeg tror jeg fik ud af Feme-opholdet:

1. Lærte mere om grupper, hvordan alle i en gruppe kommer til at fungere, hvilket er en forudsætning for, at gruppen fungerer.
2. Blev chokeret over en gruppes effektivitet, når alle fungerer.
3. Fik bevis for, at følelsesmæssige hæmninger blokerer alt, indlæring samt hele sansesystemet.
4. Opdagede hvor let det er, i et trygt og godt miljø, at ændre på tingenes tilstand, ændre u hensigtsmæssigheder og negative relationer mellem mennesker.
5. Fandt ud af, at jeg kunne lide mennesker og fik en tro på, at mennesket er godt.
6. Prøvede at synge, spille komedie og tromme, hvad jeg aldrig havde turde før, og blev chokeret over, at jeg havde disse sanser og fornemmelser i mig.
7. Lærte hvor skønt det er at fungere socialt, hvilket overskud af energi man får, hvis man giver gode impulser videre.
8. Fik et andet forhold til børn og bestemt, at jeg ville prøve at arbejde med børn, fremfor at fungere bag skrivebordet som socialrådgiver. (havde længe været utilfreds med de arbejds muligheder jeg havde).
9. Syntes jeg fik en fornemmelse for, hvordan en guirilla-bevægelse arbejder, og hvordan en anden bevidsthed/livsopfattelse kan sprede sig som ringe i vand.
10. Blev chokeret over livets tilfældighed, det var et tilfælde, at jeg tog til Feme, på trods af, at jeg sidste år svor, at jeg næste år, skulle opholde mig mindst 10 dage i lejren. Vi har så travlt med så meget, der trods alt er mindre væsentligt end at finde ud af os selv, der skal overvindelse til at rive en uge ud af "ferien" for at tage til Feme. Og så har dette Feme-ophold nok forandret mit liv.
11. Så klart, at vi måtte tage vore børn over 4-5 årsalderen med til Feme, hvis vi ønsker at den nye generation skal kæmpe videre for vores menneske-sag.